

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного
університету «Чернігівська політехніка»
25 січня 2021 р. протокол № 1

Введено в дію наказом ректора
від 25 січня 2021 р. № 14

ПОЛОЖЕННЯ

про адаптаційний курс «Школа першокурсника» для здобувачів вищої освіти
першого року навчання освітнього ступеню бакалавр в Національному
університеті «Чернігівська політехніка»

*(зі змінами, внесеними згідно із рішенням Вченої
ради від 30.05.2022, протокол №4, та наказом
ректора №111/ВС від 30.05.2022)*

1. Загальні положення

1.1. Положення про адаптаційний курс «Школа першокурсника» для здобувачів вищої освіти першого року навчання освітнього ступеню бакалавр в Національному університеті «Чернігівська політехніка» (далі – Положення) розроблено відповідно до Стратегії розвитку Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі – Університет).

1.2. Положення визначає основні засади організації та реалізації адаптаційного курсу «Школа першокурсника» (далі – Школа) для здобувачів вищої освіти першого курсу освітнього ступеню бакалавр денної форми навчання.

1.3. Основні терміни та їх визначення у цьому Положенні.

Адаптація першокурсників – процес пристосування особистості до нових освітніх умов, що полягає в здатності відповідати вимогам і нормам Університету, а також в умінні розвиватися в новому середовищі, реалізувати свій потенціал.

Робоча програма адаптаційного курсу «Школа першокурсника» – це нормативний документ, який регламентує забезпечення діяльності Школи та визначає види та обсяги навчальних занять для кожної академічної групи (поток).

Довідник (handbook) першокурсника – це видання, що являє собою звід основної важливої інформації про університет та його підрозділи, включаючи контактні дані, основні аспекти організації освітнього процесу, розроблений з метою допомоги орієнтуватися в університетському житті.

Коригуючий курс – це комплекс навчальних занять, спрямованих на приведення рівня засвоєння навчального матеріалу до рівня, який дозволить забезпечити подальше вивчення дисциплін на рівні стандартів вищої освіти.

2. Мета та завдання Школи

2.1. Метою Школи є створення сприятливих освітніх умов для успішної адаптації студентів-першокурсників, самореалізації, формування позиції свідомого, активного та відповідального учасника освітнього процесу.

2.2. Для реалізації поставленої мети визначені завдання Школи:

2.2.1. Ознайомлення студентів-першокурсників з особливостями організації освітнього процесу в Університеті та основними нормативними документами, що регламентують діяльність Університету.

2.2.2. Забезпечення розвитку культури академічної доброчесності в Університеті завдяки ознайомленню студентів-першокурсників з нормами та принципами академічної доброчесності, видами реакції на порушення академічної доброчесності Університеті.

2.2.3. Забезпечення відповідального ставлення студентів-першокурсників до навчання, запобігання їх академічної заборгованості, збереження контингенту студентів.

2.2.4. Попередження відставання в оволодінні програмним матеріалом студентами-першокурсниками з фундаментальних дисциплін (математика, фізика, хімії та ін.) завдяки коригуючому навчанню.

2.2.5. Ознайомлення студентів-першокурсників з політикою та процедурами вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із булінгом, дискримінацією та/або корупцією тощо).

2.2.6. Ознайомлення студентів-першокурсників з особливостями Болонського процесу та кредитно-модульної системи, Стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), цінностями студентоцентрованого підходу та особливостями його

реалізації в освітньому процесі Університету.

2.27. Ознайомлення студентів-першокурсників з процедурами, які дозволяють сформулювати індивідуальну освітню траєкторію.

2.2.8. Сприяння розкриттю особистісного потенціалу студентів-першокурсників (креативного, творчого, підприємницького, спортивного тощо) в умовах Університету.

2.2.9. Ознайомлення студентів-першокурсників з науковою діяльністю Університету: пріоритетними напрямками досліджень та науковими досягненнями, можливостями участі в Наукових клубах та наукових проєктах.

2.2.10. Ознайомлення студентів-першокурсників з міжнародною діяльністю Університету: з програми міжнародної академічної мобільності та міжнародними академічними проєктами та процедурами визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти під час академічної мобільності.

2.2.11. Ознайомлення студентів-першокурсників з особливостями та значенням практичної підготовки у навчанні.

2.2.12. Популяризація саморозвитку та самонавчання студентів-першокурсників, зокрема завдяки ознайомленню з можливостями неформальної освіти та процедурою визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

2.2.13. Забезпечення широкої поінформованості студентів-першокурсників про організацію та зміст освітнього процесу, події студентського життя, актуальні можливості тощо, зокрема в онлайн-середовищі.

2.2.14. Забезпечення сприятливого психологічного клімату в академічних групах.

2.2.15. Стимулювання розвитку soft skills студентів-першокурсників.

2.2.16. Стимулювання активної студентської позиції щодо впливу на покращення освітнього процесу.

3. Організація діяльності Школи

3.1. Загальне керівництво Школою здійснюється Навчальним відділом Університету.

3.2. Для забезпечення ефективного управління Школою та реалізації її програми наказом ректора щорічно призначаються відповідальні за проведення Школи науково-педагогічні працівники від Навчально-наукових інститутів Університету (далі – ННІ).

3.3. «Школа першокурсника» організовується щорічно для здобувачів вищої освіти, які зараховані на перший курс денної форми навчання за освітнім ступенем бакалавра, перед початком навчальних занять згідно з індивідуальними навчальними планами.

3.4. Термін проведення Школи становить один тиждень на початку першого семестру. Конкретні строки проведення Школи щорічно визначаються наказом ректора Університету.

Види та обсяги занять для кожної академічної групи (поток) визначаються відповідною робочою програмою адаптаційного курсу «Школа першокурсника» (додаток А), яка розробляється відповідальними науково-педагогічними працівниками від ННІ, погоджується навчальним відділом та затверджується ректором (проректором) Університету.

(пункт 3.4 Положення зі змінами, внесеними згідно з рішенням Вченої ради від 30.05.2022, протокол №4, та наказом ректора № 111/ВС від 30.05.2022)

3.5. Навчальний відділ на підставі робочої програми адаптаційного курсу «Школа першокурсника» складає розклад проведення відповідних навчальних занять з розрахунку не більше 4-х академічних годин аудиторних занять на день.

3.6. Основними видами навчальних занять Школи є лекції, практичні заняття, тренінгові заняття, зустрічі та екскурсії.

3.7. Типова робоча програма Школи включає такі модулі:

3.7.1. Вступний тренінг для розвитку соціальних навичок студентів та їх ознайомлення з новими умовами освітнього середовища та статусу студента. Тренінг є адаптованим спецкурсом, розробленим з використанням елементів програми «Активні громадяни» Британської Ради.

3.7.2. Ознайомлення з Університетом, його історією, структурою, стратегією та місією. Інфраструктура Університету та освітнє середовище. «Університет в житті міста».

3.7.3. Освіта в університеті. Лекційні, тренінгові заняття та зустрічі спрямовані на ознайомлення студентів з цінностями та принципами вищої освіти, Болонського процесу, стандартами вищої освіти в Україні та на міжнародному просторі. Ознайомлення з принципами організації освітнього процесу, можливостями формування індивідуальної освітньої траєкторії.

3.7.4. Наука в університеті. Лекційні, тренінгові заняття та зустрічі спрямовані на ознайомлення студентів з науковими напрямками, проектами та науковими здобутками Університету. Можливості для наукової роботи студентів. Наукові клуби Університету.

3.7.5. Академічна доброчесність. Тренінгові заняття для поширення цінностей та культури академічної доброчесності серед студентів, ознайомлення з нормативним підґрунтям стосовно академічної доброчесності та реакції на порушення відповідних норм. Складання «присяги доброчесного студента».

3.7.6. Студентське життя. Зустрічі зі Студентською радою для ознайомлення з роллю студентського самоврядування, структурою та завданнями органів студентського самоврядування. Ознайомлення з можливостями для участі в соціокультурному житті Університету та студентських об'єднаннях.

3.7.7. Корируючий курс з фундаментальних дисциплін. Кожен студент має можливість прослухати додатковий коригуючий курс з відповідної фундаментальної дисципліни залежно від фахового спрямування. Такі заняття спрямовані на подолання відставання студентів в оволодінні програмним матеріалом з базових дисциплін (математика, фізика та інші). Корируючий курс спрямований на поєднання взаємопов'язаних процесів, а саме: усунення прогалин з фундаментальної підготовки, шляхом здобуття та систематизації знань, допоможе студентам адаптуватись до розуміння основ вищої математики, фізики, хімії та надасть можливість підвищення ефективності засвоєння студентами матеріалу університетських дисциплін.

3.8. До викладання навчальних занять за відповідними модулями залучаються висококваліфіковані науково-педагогічні працівники профільних кафедр Університету на умовах погодинної оплати праці.

Норми витрат часу на проведення занять визначається «Нормами часу на виконання основних видів навчальної, методичної, наукової і організаційної роботи науково-педагогічних працівників Національного університету «Чернігівська політехніка».

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ПОГОДЖЕНО

_____ Начальник навчального відділу
«__» _____ 202_ р,

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ Ректор (проректор)
«__» _____ 202_ р,

Робоча програма адаптаційного курсу «Школа першокурсника» студентів першого курсу денної форми навчання освітнього ступеню бакалавр навчально-наукового інституту _____

№ п/п	Назва модулю	Назва теми (короткий опис змісту теми/модуля)	Форма проведення навчального заняття (лекція, тренінг, зустріч, екскурсія)	Кількість годин	Шифр академічної групи	Кількість студентів	Назва кафедри, яка забезпечує викладання модулю	ПБ викладача
1	Перша лекція (мотиваційна)	Мотиваційна (інавгураційна) лекція - перша загальноуніверситетська (загальноінститутська) лекція відомої особистості	лекція	2				
2	Активний студент	«Я-ідентичність, Я- студент». Знайомство студентів ННІ між собою, очікування від навчання в Університеті. Місія та стратегія Університету. Роль студента в освітньому процесі. Хто такий студент? Хто такий активний студент? Права і обов'язки студента. Можливість студентів впливати на освітній процес. Участь студентів у соціальному житті Університету та міста.	тренінг	1				
		«Я і ти діалог» Запобігання конфліктам. Процедура і політика вирішення конфліктів. Взаємодія студента і викладача, студента і студсамоврядування.	тренінг	1				
3	Ознайомлення з Університетом	Ознайомлення студентів з історією, структурою, стратегією та місією Університету. Інфраструктура Університету та освітнє середовище (ознайомлення з матеріально-технічною базою університету).	лекція	1				

		Організація освітнього процесу в Університеті. Нормативно-правове забезпечення організації освітнього процесу. Дуальне навчання. Стандарти вищої освіти. Освітня програма. Силабус. Система дистанційного навчання Moodle. Студентоцентризований підхід. Індивідуальна освітня траєкторія студента. Індивідуальний навчальний план. Можливості неформальної освіти та визнання її результатів. Опитування. Стипендія та рейтинг студента.	лекція	1				
4	Наука в університеті	Ознайомлення з науковими напрямками, проектами та здобутками Університету. Можливості для наукової роботи студентів. Презентація наукових клубів Університету.	лекція (зустріч)	2				
5	Академічна доброчесність	Ознайомлення з цінностями та культурою академічної доброчесності серед студентів, ознайомлення з нормативним підґрунтям стосовно академічної доброчесності та реакції на порушення відповідних норм. Складання «присяги доброчесного студента»	тренінг	2				
6	Бібліотечна грамотність	Ознайомлення з науковою бібліотекою та з новітніми технологіями пошуку та аналізу інформації.	тренінг	2				
7	Студентське життя	Роль студентського самоврядування, структура та завдання органів студентського самоврядування. Можливості для участі в соціокультурному житті Університету. Презентація студентських об'єднань.	зустріч	2				
		Види підтримки студентів (освітня, психологічна, матеріальна тощо). Зустріч з Психологічною службою Університету.	лекція (зустріч, тренінг)	2				
8	Міжнародна діяльність університету	Міжнародна академічна мобільність, визнання результатів навчання, отриманих під час мобільності. Можливості міжнародних конкурсів, програм, стажувань тощо. Дайджест грантів. Канали інформації про міжнародні можливості.	лекція (зустріч)	2				
9	Практика та сприяння у працевлаштуванні	Роль практичної підготовки. Загальні засади та види практик. Бізнес-форуми та Дні кар'єри. Канали інформації про вакансії та стажування. Формування механізмів співпраці Університету та бізнесу.	лекція (зустріч)	2				

Директор ННІ (декан факультету)

_____ (підпис, дата)

_____ (ПІБ)

Відповідальний НПП

_____ (підпис, дата)

_____» (ПІБ)

(Додаток 1 Положення в новій редакції згідно з рішенням Вченої ради від 30.05.2022, протокол №4, та наказом ректора № 111/ВС від 30.05.2022)